

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПОВ'ЯЗАНІ З ЯКІСТЮ ТА БЕЗПЕЧНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

В. С. Кушнірук

к.е.н., доцент кафедри готельно-ресторанної
справи та організації бізнесу

А. В. Ковальова

здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Сьогодні важливим постає питання збереження здоров'я та життя людини. Чи мала кількість різноманітних екологічних факторів впливає на стан населення та його можливість повноцінно працювати. Багато організацій підіймають різні питання пов'язані з можливістю поліпшити середовище у якому ми живемо та покращити фактори, що впливають на наше здоров'я. Одним з таких питань є здорове та раціональне харчування населення.

У зв'язку з глобалізацією ринку харчової продукції часто виникають проблеми саме з їх якістю та безпечністю. Недоброякісні виробники часто застосовують використання пестицидів, важких металів, токсичних елементів та багато інших речовин, які негативно впливають на стан здоров'я людини. Тож завданням сучасної науки є обмеження потрапляння даних елементів у раціон людини. Міжнародна конвенція «Єдине здоров'я» стверджує, що неможливо досягти високого рівня здоров'я населення маючи низький рівень стану довкілля в якому вона перебуває. Ця думка й нашоюхує на підняття теми якісного та безпечного харчування [2,3].

За висновками численних досліджень, було виявлено що продукти тваринного походження мають чи малий вміст різних солей важких металів. Найчастіше це солі Свинцю та Кадмію, рідше трапляються солі Ртуті, Цинку та Миш'яку. Велика насиченість таких елементів сприяє канцерогенну, мутагенну та ембріотоксичну дію. За методами атомно-абсорбційної

спектрометрії, прямого аналізу та колориметричним і атомно-емісійної спектрометрії було виявлено, що у зразка молока з приватних господарств Полтавської області присутні перевищення ГДН за вмістом Свинцю і Кадмію [5]. Крім проведено дослідження у Полтавській області, також було виявлено, що перевищення вищезгаданих елементів присутнє у продукції тваринного походження багатьох промислово розвинутих регіонах України. Натомість у регіонах з чистішою екологією продукції в свою чергу також є безпечнішою для вживання.

Найбільша частка небезпечних речовин у організм людини потрапляє разом із продуктами рослинного походження, адже для кращого росту, стійкості та родючості фермери використовують різні мінеральні та органічні добрива, які мають властивість накопичують нітрати у рослині і потім потрапляють на стіл. Такі добрива мають великий вплив на спектр дій в людському організмі. Вони проявляються у вигляді гіпоксії, порушенням фосфорилування, що спричиняє виникнення високого рівню метгемоглобіну та цианозу [1]. Було виявлено, що 80% усіх небезпечних нітратів, що потрапляють у наш організм, потрапили туди саме у зв'язку із вживанням рослинної продукції [4]. Встановлено, що у овочах Херсонської області, які були вирощені на відкритому ґрунті, вміст нітратів менший удвічі ніж у овочах вирощених на закритих ґрунтах.

У областях, що є наближеними до зони відчуження, було виявлення перевищення ДР-2006. Найбільший вміст радіонуклідів присутній у продуктах лісового господарства, таких як гриби, ягоди, дичина, деякий внесок дають харчові продукти, що виготовляє місцеве населення потерпілих внаслідок аварії районів [3]. Споживання таких продуктів веде до появи відхилень у роботі організму пов'язаних з наслідками аварії. До віддалених ефектів після аварії на ЧАЕС відносять латентні радіаційні ураження: класичні генетичні та сомато-генетичні, що можуть реалізуватися через багато поколінь [2].

Отже, для забезпечення покращення людського здоров'я, необхідно боротися з впливом шкідливих речовин на нього. Надмірна кількість важких металів, радіонуклідів, пестицидів чи нітратів у продукції має шкідливий вплив на людське здоров'я. Через них виникають тяжкі захворювання, прикладами яких є: мутагенез, канцерогенез або різні токсичні ураження.

Для зменшення впливу цих, отруйних для організму людини, речовин необхідно:

- Обмежити використання в сільському господарстві пестицидів і токсичних добрив;
- Запровадити суворий контроль над якістю продуктів;
- Впровадити інформаційну підтримку населення;
- Моніторити екологічну ситуації на територіях регіонів;
- Збільшувати рівень міжнародної співпраці.

Завдяки таким впровадженням буде знижено рівень забруднення харчової продукції та буде забезпечено збереження людського здоров'я.

Список використаних інформаційних джерел:

1. Гребняк, М. П., & Федорченко, Р. А. (2016). Токсиколого-гігієнічна оцінка нітратного навантаження продуктами харчування на організм дітей. Проблеми харчування, 2, 48-54.
2. Гудков, І. М. (2021). Уроки Чорнобиля та сучасні проблеми радіобіології. Чорнобильська катастрофа. Актуальні проблеми, напрямки та шляхи їх вирішення : зб. праць учасн. міжнар. наук.-практ. конф. (Житомир, 22-23.04.2021). Житомир: Поліський національний університет, 21-25.
3. Котелевич, В. А., & Пінський, О. В. (2022). Сучасний стан безпечності харчових продуктів щодо вмісту ^{137}Cs порівняно з 2010 роком. Вісник Полтавської державної аграрної академії, 4, 208-220. doi: 10.31210/visnyk2022.04.29
4. Приймак, В. В., Семенюк, С. К., & Ласька, С. С. (2018). Екологічна оцінка вмісту нітратів у рослинній продукції. Таврійський науковий вісник, 101, 220-224.
5. Щербакова Н. С., Максимова Ю. Ю. (2019). Вплив токсичних елементів на органолептичні показники молока. Вісник Полтавської державної академії, 4, 153-158. doi: 10.31210/visnyk2019.04.19